

Szeretet

A ROMÁNIAI MAGYAR BAPTISTÁK LAPJA

Alapítási év: 1921 • Új sorozat: XVII. évfolyam • 8. szám • 2006. augusztus

Magyar baptista világtalálkozó Debrecenben

A magyarországi egyházi és civil sajtó számára készült ez a **közlemény** a világtalálkozóról, de egyúttal rólunk, baptistákról is tájékoztat, és amely anyagnak lapunk is örömmel ad helyet.

A protestáns hívők táborának megbecsült tagjai a baptisták. Az ökumenikus mozgalom keretében országszerte aktív résztvevői a közösségépítésnek. Különösképpen a Bibliához fűződő viszonyuk és éneklésszeretetük tette ismertté őket a protestáns keresztyének közösségében szerte az országban. A 19. század közepén indult el a baptista misszió – még a Trianon előtti Magyarországon. Az első világháborút követő igazságtalan döntés következményeként egyik napról a másikra felére csökkent a baptisták száma hazánkban. Nem hűtlenség vagy gyors szekularizálódás okozta a példanélküli csökkenést, hanem a nagyhatalmak akarataból rekedtek

kívül a baptista hívők ezrei a környező országokhoz csatolt területeken. A szétszórattatást növelték a tengerentúlra – Amerikába és Ausztráliába emigráltak százai is. Az összetartozás érzése azonban mindig ott maradt hittestvéreink szívében. Mint Bibliát ismerő emberek vallják, hogy elsősorban Jézus Krisztusban hívők, másodsorban baptisták, de arról sem feledkeznek meg, hogy magyarok. Ebből a felfogásból adódott a rendszerváltás első éveiben a terv, hogy időnként találkozzanak a magyar baptisták: egymás hite által épüljenek, de kifejezzék magyarságukból adódó összetartozásukat is.

Az első találkozó

1992-ben Budapesten volt,

majd 2000-ben Nagyvárad adott otthont a világtalálkozónak, mintegy 5000 magyar baptista részvételével.

2006. augusztus 4-6. között országunk második legnagyobb városa, Debrecen lesz a színhelye a magyar baptisták világtalálkozójának. Az ünnepi esemény nevének rövidítése a MABAVIT mára ismert fogalomná vált világszerte a magyar baptisták körében.

Nagy készülődés folyik

mindenütt a magyar baptista gyülekezetekben. Közel 8000 résztvevőt várnak a korszerű Főnix Csarnokba a rendezők. A találkozó himnuszát a Kaliforniában nemrég zenei doktorrá avatott Beharka Pál orgonaművész komponálta

Jézus Krisztus szavai nyomán: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” – ugyanis ez lesz a jelmondata a magyar baptisták debreceni világtalálkozójának. Készülődnek az énekarok, a zenekarok, a fúvósok és a vonósok is – határon innen és határon túl –, hogy a találkozó három napján Jézus Krisztus nevét emeljék magasra és örömmel fejezzék ki összetartozásukat Jézus Krisztusban, a baptista hitvallásban és magyarságukban egyaránt.

A program vasárnap délelőtt zárul majd, amikor zászlós felvonulással, összevont ének- és zenekarral, Isten ígéjének hallgatásával és úrvacsorával kívánják bizonyítani a testvéri szeretet nagyságát és erejét.

Marosi Nagy Lajos

Mabavit sajtófelelős

Tanévzáró diplomaosztással Marosvásárhelyt

Befejezte a négy évet és jól vizsgázott mind a hét teológiai hallgató. A diplomákat Dr. Giorgiov Adrián dékán adta át – formai okokból egy kivételével –, július 2-án, a marosvásárhelyi gyülekezetben. A vasárnap délutáni ünnepségen Borzási Gyula lp. hirdetett ígét. Útravaló üzenettel és imával Bálint Pál oktatási alelnök bocsátotta el a végzősöket. Sz. L.

A Magyar Baptista Teológiai Fakultás végzős teológusai (balról-jobbra): Kelemen Szabolcs, Dohi Zoltán, Szűcs Benjámín Ottó, Székely Béla Dániel, Szabó László, János Levente és Kelemen Sándor I.

Köszöntjük a Magyar Baptisták 3. Világtalálkozóját!

Legyen a közös küldetésben megerősítő, áldott konferenciázás Debrecenben!

Megyesi József ny. lp. és festőművész akvarellje

KÉSZÜLŐDÉS A VILÁGTALÁLKOZÓRA

Várákozással nézek a Mabavit elé, és olyan gondolatokkal, hogy „De jó is lesz viszontlátni azt a... rokont, barátot, ismerőst – egyben magyar ajkú testvért Jézus Krisztusban. És mivel sokféle „ajándékaink” vannak, hát nagyszerű lesz azokat is kölcsönösen élvezni-kicserélni. Ilyenféle előzetesnek választottam a mellékelt hangulatos írást, és hozzá a fotót. A felvételen (jobbról) a szerző látható: Háló Gyula főszerkesztő, mellette Papp Szabolcs tördelőszerkesztő, a Békehírnöknek az irodájában. Tavaly nyáron készült a kép, amikor Budapesten járva fölshaladtam hozzájuk egy „Hogy vagytok? Mit csináltok?” erejéig. A beszélgetést, remélem, Debrecenben folytatjuk! – Szilágyi László

A falusi család

Befogadták. Egy éjszakára. Ismeretlenül. A férj mosolyogva hallgatta a történetről történetre lépegető vacsorát. A feleség óvatosan kacagott az anekdotákon. A nagylány észrevétlenül húzta székét az asztalközösségbe, hol féloldalt félszegen tekintett szerény lényével, s úgy itta a nyugalmasan felkavaró este csillogó borát. A két kisebb ki-beszaladgált, nem tudva, hol is akarnak lenni e titokzatosságban, amelyben a család és az idegen véletlennek tűnő találkozója mégis annyira meghatározott, annyira szükségszerű. Az addig csak az ajtóban őrködő angyal lehalkította a szobában féktelenül zajongó televíziót, míg a másik a ház kutyáját intette csöndre. Hirtelen jelentőségét vesztette a még hátrahagyott munka, a keserű iskolai kudarc, a szomszéd gyötrő áskálódása, s az otthon megfakult fénye. És ekkor gyerek és szülő egyként hinni kezdte, hogy a múlt napok értelmetlennek tűnő sebeire van gyógyulás, hogy az egyre súlyosbodó vétkük és törként sebző hiányaik nem végleges fátum. Krisztus jelent meg közöttük. Aztán az ágyukban hajnalig mozdulatlanul feküdtek, mire legyőzte őket az álom. Reggelre kelve az idegen már eltávozott, de ők más világra ébredtek, honnan nincs visszaút. Nincs visszaút.

Háló Gyula

Örökös megérkezés c. versgyűjteményéből

„Evangélizációs és gyülekezetplántáló konferencia a posztmodern európai kontinensen”

A találkozóra június 22-24. között került sor a nagyváradi Emanuel egyetem kápolnájában. A szervezők: Romániai Baptista Unió, Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége, amerikai Déli Baptista Szövetség.

A konferencia résztvevői Európa különböző országaiból érkeztek: lelkipásztorok, teológiai hallgatók, misszionáriusok.

Csütörtök délután kezdődött a program, először Borzási István tartott előadást angol nyelven. Az elnök testvér az Újszövetségből vett példákkal mutatta be a gyülekezetplántáló és missziós stratégiákat, majd röviden vázolta az erdélyi magyarok között végzett misszió múltját és jelenét. Tóth János erdőszentgyörgyi lelkipásztor bizonyágtételében a Maros megyében zajló misszióról tudósított.

Pénteken négy, szombaton pedig két előadás hangzott el. Az előadók között volt Paul Negruț, az Unió elnöke, valamint a Déli Szövetség jeles képviselői: Dr. Paige Patterson, Dr. O. S. Hawkins, Dr. Richard Harris, Dr. Craig Blaising, Dr. Gene Mims. Az

A fotón középen a magyar pásztorok csoportja

előadások az elvilágiasodott Európa kihívásaival való szembenézésre buzdítottak, és bemutatták a lelkimunkás személyére és szolgálatára vonatkozó bibliai mércét.

A bizonyágtételek, beszámolók révén a résztvevők betekintheztek Európa különböző országaiban levő baptista gyülekezetek életébe, a misszió nehézségeibe és örömeibe. A konferencia érdekessége

volt a közös éneklés: románul, angolul, magyarul, németül, franciául, oroszul, görögül és bolgár nyelven.

Az előzmények

Az elmúlt év júliusában a Déli Baptista Szövetség a lengyelországi Varsóba hívta össze azon európai baptista szövetségek vezetőit, amelyek a Világszövetség tagjaiként küzdenek az erkölcsi és taní-

tásbeli liberalizmus ellen. A Déli Szövetség biztosította a meghívottakat arról – habár már nem tagja a Világszövetségnek –, hogy kész testvéri kapcsolatot fenntartani a konzervatív szövetségekkel.

A varsói találkozón, ahol Borzási István testvér is részt vett, született meg a döntés egy gyülekezetplántáló és evangélizációs konferencia megrendezéséről.

Hangsúlyos volt

Ez a mostani konferencia is rámutatott, hogy az eredményes munka végzéséhez a hívőknek minden területen alá kell rendelniük magukat a Szentírás tanításainak, és céltudatosan szembe kell nézniük mindennel, ami a missziót, a gyülekezetek lelki és számbeli növekedését akadályozni próbálja.

Kiss Lehel

TANÉVZÁRÓ

Zilah

A zilahi bibliaiskolások június 18-án a szilágyperecseni imaházban tartották meg tanévzáró és diplomaosztó ünnepségüket. Nagy István helybeli lp. köszöntése után ifj. Budai Lajos igazgató testvér beszélt az elmúlt tanévről és a nagy misszióparancsról. A diákok énekekkel szolgáltak, a végzős diákok bizonyágtétellel, Istent dicsőítette a helyi gyülekezet énekkara és zenekara is.

A tanárok közül köszöntött Tóth Zoltán nagyváradi misszionárius testvér (Gal 6:8b, 5Móz 10:12) és Fazakas György szentkirályi lp. (Kol 2:6-7, Jer 17:8), igét hirdetett Péter István sarmasági lp. (Mt 5:1-13). A jelképes kibocsátáskor körben állva a tanár testvérek sorban imádkoztak az öt fiatalért, útravaló köszöntőt az igazgató testvér mondott (Ézs 49:5-6) és átnyújtotta a diplomákat a végzősöknek. Az ünnepélyt a tanárok, diákok és azok családtagjai számára szeretetvendégség zárta.

Tóth Róbert

1. sor: Tóth Zoltán, Péter István, Fazakas György, Nagy István lp és Szabó Evelin.
  2. sor: Szabó Erzsébet (Zilah), Balogh Rebeka (Kövesd), Elekes Anikó, Kovács Annamária és Boda Evódia (Zilahról), Máté Beáta (Ipp), Oláh Edina (Zilah - végzős)
  3. sor: (Tóth Róbert (Varsolc - végzős), Józsa András (Perecsen), Borzási József (Ipp - végzős), Haja István (Kraszna - végzős), Csóka Levente (Ilosva).
  4. sor: Józsa Sándor, Budai Attila (Bagos), Boka Tibor (Ilosva), Józsa Ervin (Perecsen - végzős), Bódizs Zsolt (Kraszna), Püsök István (Zilah).
- A képről hiányzik két diák: Bódizs Piroska (Kraszna) és Borzási Anikó (Ipp), valamint ifj. Budai Lajos lp.

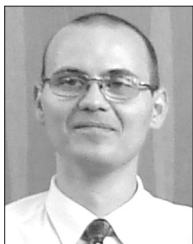
Búcsú a teológiától, készen a munkára

Most, amikor vége a teológiának, és valami egész új kezdődik, megpróbálunk belenézni, hogy mi gyűlt abba a jelképes batyuba, és kíváncsiskodunk: „Merre tovább?”

Kelemen Szabolcs

Szabolcs Marosvásárhelyen nőtt fel. A középiskola befejezése után kereskedelmi ügynökként dolgozott, majd egy évre tanulni ment egy magyarországi bibliaiskolába. Ezt követően a kolozsvári református teológián elkezdte a hitoktató-történelem szakot. Egy évet járt, amely alatt Marosvásárhelyen bementék – öt év telt el már ekkor a megtérése óta.

1) Személyes csendességeimben komolyan kérdeztem Istent, hogy hol szeretne látni. És kezdett a meggyőződés

kialakulni bennem, ő hív, hogy neki szolgáljak. Az Ézsaiás elhívásának történetét erőteljesen átéltem akkor, és tudtam az én helyzetemre is alkalmazni.

2) A teológiára nem egészen úgy kerültem, hogy semmit ne tudjak, már voltak ismereteim a Bibliáról, Istennel kapcsolatban, vagy a különböző teológia nézetekről. A teológia próbált egy úgynevezett könyvespolcot felállítani bennünk, hogy tudjuk jól minek mi a helye pontosan, és a különböző dolgok között milyen összefüggések vannak, amiket bármikor elővehetünk, használhatunk, alkalmazhatunk az életben. Sokat használt nekem a fejlődés területén, hogy sok mindenben személyes nézet is kialakult. Például ha megkérdeznének, hogy mi a véleményem a predesztinációról, nemcsak azt tudom elmondani, hogy létezik két-háromféle nézet, hanem a Biblia tanítása szerint elmondhatom, hogy én személyesen hogyan győződtem meg (de emellett még léteznek más nézetek is). Sokszor ez a nehezebb, hogy a személyes látás kialakuljon. Könnyebb idézni másokat, vagy előhozni tanokat, az ember nehezen tudja kimondani, hogy

Diplomaosztás után a marosvásárhelyi imaház udvarán, Kelemen Sándor I. (balról) és Szűcs Benjámin Ottó. Vajon miről beszél az utolsó kézfogás? Talán: „Jó volt együtt! Köszönöm a barátságot! Az Úr áldjon a szolgálatban!”

„én ezt hiszem, én erről meggyőződtem”. De formálódott gyakorlati területen is azzal, hogy rendszeresen szolgáltam az ifjúsági órákon, a gyülekezeti igehirdetéseken.

3) Úgy látom, Isten olyan munkára akar elhívni és munkába állítani, ahol teljesen misszió jellegű szolgálatról van szó, a gyülekezet-plántálásban, egy olyan környezetben, ahol nincsenek hívő emberek, nincs gyülekezet. Jó reménységgel vagyok a jövőre nézve, ha engedelmeskedem Istennek, hiszem, hogy ő velem lesz és meg fog áldani.

Székely Béla

Ifjúsági vezetőképzőkön találkoztunk, lelkes ifjúsági vezető volt, égett benne a missziói vágy.

1) Abban az évben tértem meg, amelyikben érettségiztem is, '99-ben. Rá három évre jöttem a teológiára, közben Magyarországon és otthon dolgoztam.

Az elhívással kapcsolatban: sok kaput nyitott Isten a szolgálatra és éreztem egy belső kényszert, hogy az evangéliumot prédikáljam olyan embereknek, akik még nem ismerik azt, amelyik az én életemet is megváltoztatta. Aztán Isten megerősítette bennem az igéből, amikor olvastam a próféták vagy a tanítványok elhívását, és a Szentlélek személyessé tette számomra: „éreztem, hogy rólam

van szó”, és hogy jöjjenek a lelki munkára felkészülni.

2) A teológiai évek nagyon hasznosak voltak, a fejlődés a rengeteg új ismeret által. Jó hatással volt rám a közösség a fiúkkal, az őszinte beszélgetések és imádkozások, úgy érzem, az életem legszebb éveit voltak ezek. Aztán a legációk, mindegyik egy külön élmény volt, ismerkedés új emberekkel, és az a szeretet, amivel körülvettek. A jellememben pedig több lettem, kiegyensúlyozottabb, türelmesebb. Megértettem mélyebben azt, hogy kegyelemből élek, és nagyon rá vagyok utalva az Úrra, különösen az „ellenszélben”, amikor a körülmények mást diktálnának.

3) Még nem tudom a jövőt, de hiszem, hogy ki fog alakulni a következő hónapokban, és hogy Isten arra fordítja a szekerem rúdját, amerre ő akarja... Jó reménységgel vagyok, bizakodva nézek a jövőbe. Azért merem ezt tenni, mert tudom, hogy a helyemen vagyok, az elhívásomban nincsenek kétségeim.

– Rip.: Egyszer egy szentjánosi ifitalálkozón azonnal és nagyon jól el tudtál beszélgetni kinti fiatalokkal...

– A megtérésem előtt nem hívő emberek között éltem, tehát értem őket, hamar kapcsolatot tudok teremteni. Egy ideig gondolkodtam is, hogy gyülekezet-plántáló munkába induljak el. Viszont félek is ettől, hogy egy teljesen új helyen

Szilágyperecsen

Julius 9-én Percsenben bemerítési ünnepre gyűlt össze a helybeli gyülekezet és a körzet (Varsolc) valamint a környékbeli testvériség. 11 fehérruhás tett bizonyosságot hitéről a bemerítésben. A bemerítést Nagy István helybeli lelkipásztor végezte. Isten ígését délelőtt és délután Oláh Lajos kalotaszentkirályi lp. hirdette. Az új tagok közül egy a

varsolci gyülekezet tagja lett. A fehérruhások (hátsó sor balról jobbra): Bálint Oszkár, Balla Rudolf, Józsa István, Pály-Kiss Miklós-Dániel, Tóth Árpád, Sajtos Gábor, Balla Béla, Józsa Béla, (első sor) Oláh Lajos lp., Sajtos Debora, Józsa Rebeka, Kulcsár Melánia, Nagy István lp. Kívánjuk, hogy Urunk kegyelme tartsa és őrizze meg az új tagokat tiszta és szent életben az Ő eljöveteleig. **N. I.**

Akik hazamentek

Június 21-én kísértük életének utolsó útjára Nagyváradon **Matyi Miklósné** testvérnőt, akinek Teremtője 78 évet ajándékozott. A gyászistentiszteleten Simon József lp. a Zsolt 116:1-10 versei alapján szólt a végtisztességet tévő gyülekezethez. Istenünk vigasztalja meg a gyászoló családot. *Antal Ferenc*

Június 17-én Székelyderzsben helyeztük örök nyugalomra **özv. Nagy Juliánna** tesvérnő földi maradványait. Isten 92 évet adott neki, amelyekben hűségesen szolgálta az Urat és élete végéig tudatosan készült hozzá. Az ígét népes hallgatóság előtt Simon András lp. hirdette, a háznál 5Móz 34:1-7 alapján „A hosszú élet mint kegyelem és felelősség”, a temetőkertben pedig Jn 14:1-6 szerint „Az atyai házról”, melyeket Isten áldjon meg a hallgatók szívében. Énekekkel a

derzsi és muzsnai testvérek együtt szolgáltak. Isten vigasztalja a gyászoló családot. **S. A.**

Június 22-én **Dénes Mátyás** testvér temetésére gyűltünk össze szintén Székelyderzsben. Testvérünk 85 évet élt és a gyülekezet oszlopos tagja volt évtizedeken át. Életének utolsó két évét betegeskedéssel gyermekeinél töltötte, de mindig érdeklődött a gyülekezet sorsa felől. Simon András lp. köszöntése után Isten ígését az imaház udvarán Veress Efraim lp. (testvérünk volt pásztora) az Ez 33:1-11 alapján az örálló feleadatáról hirdette, amit elhunyt testvérünk is hűségesen teljesített. A temetőkertben Boros Róbert és Borzási Gyula lelkipásztor testvérek szólták Isten ígét az élő reménységről és a jó alapról Jézus Krisztusról. Az udvarhelyi és a kiskalambfalvi összevont fúvóska, valamint a környék testvériségéből alkotott énekkar tette ünnepélyesebbé az alkalmat. Szívünkben őrizzük testvérünk emlékét és kérjük Istent pótolja a hiányt újabb megtérőkkel. **S. A.**

kezdjek valamit. Inkább az áll a szívemhez legközelebb, hogy már egy kis megalakult közösségben szolgáljak, és ezzel párhuzamosan végezzem kifelé is a munkát, nemcsak befelé.

János Levente

1) Nagyváradon születtem, keresztyén család első gyermekeként.

Rendszeresen elvittek a nagyváradai I. sz. baptista imaházba, ahol sok barátot tettem szert. Mégis jobban ragaszkodtam osztálytársaim társaságához, akikkel együtt lázadhattam

Isten és szüleim ellen. Az általános iskola és líceumi évek alatt is, mennyei Atyám egy betegséget használva többször is

hívott a megtérésre, de makacszkodtam. Egyik este ennek a betegségnek lelki terhétől meggyötörtén elismertem elvesztett voltomat és kívántam szabadulni. Isten megszabadított és meggyógyított, majd pedig az ő hívására hallgatva jelentkeztem a teológiára.

2) Többet kaptam, mint amit most látni vélek. Az elmúlt négy év során Isten sokat formált a tanártestvérek által, a leadott anyagok és gyakorlati lehetőségek, de nem kevésbé teológustársaim által.

Idézve Kovács József tanártestvért immár elmondhatom: sok új könyvespolc nyílt meg elmém könyvtárában, a tantárgyak általános áttekintése által. További feladatom, hogy ezekre a könyvespolcokra, tanulmányozva az elérhető legjobb könyveket, a megfelelő

polcra helyezzem azokat, hiszen az ismeret útjának még az elején bukdácsolok.

Az életéről alkotott képemet is formálta az én Atyám, ehhez teológustársaim főbb jellemvonásait használta tanácsként: védj az igazságot, ápolj kapcsolataidat, légy tapintatos, beszélj bölcsen, légy életrevaló és mértékletes! Ezek mind jó tanácsok.

3) Nincs félelem a szívemben, ha a jövőre gondolok. Van nekem Istenem, aki életet ad és megújít, szolgálatra hív dicsőségére, minden ismeret tanítója és megvalósítja tökéletes tervét. A jövőmről pedig annyit tudok, amennyit kell tudjak: megparancsolta angyalainak, hogy vigyázzanak rám minden utamon.

Kérdezt: Szilágyi László

Szamosújvár

Két éven keresztül 4/4-ben dicsértük az Urat Szamosújváron. A tavaszon a mennyei karmester úgy látta jónak, eléggé begyakoroltuk ezt az ütemet, lehet váltani és a páros, összetett 4/4-ből, páratlan 5/4-est kezdtünk énekelni. Azazhogy a 21 tag mellé Isten még öt új taggal megajándékozott: Evangélizációs hétvégét tartottunk már 14-17. között, vasárnap pedig bemerítési ünnepélyrel zártuk. Az igét id. Veress Ernő testvér hirdette a több mint 150 főnyi sokaságnak. Reméljük, Isten hamarosan átvezényel a 6/4-es énekekbe, mert a 6-os ütemben íródtak a baptisták sok közkedvelt éneke: „Énekeljete új éneket az Úrnak, áldjátok nevét!” (Zsolt 96:1-2). **K-J. V.**

id. Veress Ernő lp., Bakó András és Bakó Klára, Kis-Juhász Vilmos lp.
az első sorban: Székely Sára, Léczfalvi Enikő és Léczfalvi Levente.

Március 25-én a mennyel együtt örvendett a hívők közössége Szatmárnémetiben, mert négy személy bizonyítást tett az Úr Jézusban nyert üdvösségről és újszövetségi bemerítésben is követte az Úr Jézus példáját. Borzasi István testvér is köztünk szolgált. Dél előtt az igét Bírák 12:1-7 alapján hirdette, a bemerítést Szűcs Sándor lp. végezte. Borzasi testvér délután, az evangélizációs napok záró alkalmán, a városi Filharmónia termében hirdette az üdvösségre hívó örömmüzenetet népes hallgatóság előtt. A képen balról-jobbra: Szűcs Sándor lp., Bányai Róbert, Németi Aranka, Bertics Renáta, Dobai Gyöngyike, Vékás Zoltán lp.

Szatmárnémeti

Marosvásárhely – Négy Maros megyei gyülekezetnek lesz a tagja az a 13 fehér ruhás, akiket július 2-án, délelőtt merített alá Borzasi István lelkipásztor a marosvásárhelyi imaházban. Az építkező erdőszentgyörgyi közösséghez hatan csatlakoznak (a lelkipásztor Tötös János, a kép bal oldalán): Gábor Katalin és István, Szabó

Erzsébet és Imre, Moldován Katalin és Bodor Erzsébet. A sorban utánuk következő Varga Ibolya és Vajda Teréz a szintén egyre növekvő germeszegi gyülekezethez tartoznak.

Héderfáján tavaly jubilált a gyülekezet, és nagy öröm, hogy most Nisztor Szidónia, Gábor Irén és Butuc Erika is a közösség tagja lesz. A sorban az utolsó előtti testvérnő Takács Noémi Besztercéről jött. A sort Kelemen Sándor II. lp. zárja, előtte pedig egy édesapa és lánya – Borzasi István lp. és Borzasi Mirjám. A kézzrátétellel való imádkozásban besegített Tóth Attila lp. A bemerítési ünnepély úrvacsora-vétellel zárult.

Kéc

Kettős örömmel ünnepeltük Kécben a pünkösdt, amikor hat fehér ruhás, a hitéről vallást téve lépett a hullásírba és bemerítkezett Péter István lelkipásztor testvér által. Sokfelől érkeztek vendégek, akiket az Úr használt a szolgálatban: Székelyhid, Hegyközszentmiklós, Sarmaság és Érszöllős. Az igeszolgálatot Kovács Lajos testvér végezte az ApCsel 2:37-41 alapján. Alkalmi énekekkel az érszöllősi énekkar dicsőítette az Urat. A délutáni igehirdetés a Jel 7:9-17-ből Kelemen Sándor (Szalárd) testvér által szolt az Úr. Úrvacsora-vétellel zártuk a délutáni alkalmat, együtt az új tagokkal. A fehér ruhások (balról-jobbra, 1. sor): Kerekes Mária, Kozák Erzsébet, Karácsonyi Istvánné - Edina, (2. sor) Varga Erzsébet, Erdei Berta és Varga István. Kérjük Urunkat, hogy a Szentlélek Isten legyen vezérünk: az új tagoknak és az egész közösségnek. **Ferenczi Béla**

Berettyószéplak

Május 28-án bemerítési ünnepélye volt a széplaki gyülekezetnek, öten álltak fehér ruhában, bizonyosságot téve hitükről és hogy megpecsételhessék ezt a kerestség vizében. Jó volt hallani a bizonyágtevőket a bemerítés vizében is. Imádkozzunk értük, hogy meg is maradhassanak. Az ígét Papp Dezső biharpüspöki lelkipásztor hirdette (1Pt 3:18-22), hangsúlyozva a tiszta lelkiismeret fontosságát, melyet nekünk kell keresni. A fotón balról-jobbra: Papp Dezső lp., Orbán Gyöngyi, Balogh Emese, Király Gyöngyi, Király Anita, (hátról) ifj. Orbán Károly és Papp László lp.

Tamási

A lelkipásztor-beiktatás délutánján, június 18-án, bemerítési ünnepélyt tartottunk. Igét hirdetett Kovács Gyula testvér, a szerezsen komornyik bemerítéséről bemutatva a döntő lépések fontosságát. A fehér ruhások is szolgáltak, majd a bemerítést Albert István Zsolt lp. végezte. A fotón (balról-jobbra): Zsidó Zsolt, Robotin József, Albert István Zsolt lp., Kocsis Anita, Vura Krisztina, Robotin Brigitta. **ifj. Telegdi Imre**

Kraszna – (fotó nélkül) – Pünkösöd első napján volt a bemerítési ünnepélyünk. Kilenc fiatal tett vallást hitéről a gyülekezet előtt. Igét hirdetett Borzási István lp. testvér az ApCsel 2. rész alapján, a bemerítést ifj. Budai Lajos lp. végezte. A gyülekezet vezetője, Dimény Miklós testvér köszöntötte az új tagokat. Kívánjuk Isten áldását és a Lélek vezéjét az új tanítványok életére! A fehér ruhások: Kocsis Emese, Szabó Evódia, Román Mónika, Darabont Melinda, Dimény Miklós, Dimény Amália, Darabont Ágota, Dimény András, Petkes Gergő és Domokos Ernő. **ifj. Budai Lajos**

Mezőterem

Június 11-én a mezőteremi imaház udvarán öt fehér ruhás (lenti fotó) tett bizonyosságot hitéről a bemerítésben. Sokan eljöttek a faluból, romák és más nemzetiségűek is. Ünnepi szolgálatra a szatmári ének- és fúvóska is kiszállt. Igét hirdetett Vékás Zoltán a hiteles keresztyénség-

ről (ApCsel 2,37-38). A bemerítést Szűcs Sándor lp. végezte. Istenünk áldása legyen a gyülekezete által végzett munkán. A fotón balról-jobbra: Nagy Kasza Zoltán missziómunkás, Vékás Zoltán lp., Kerezi Jenő, Kerezi Piroksa, Kerezi Anikó, Milák Hajnalka és Milák Jenő, Szűcs Sándor lp. és Baricsán István missziómunkás

Tamásiban

Albert István Zsolt lp. (középen), Kovács Gyula lp. (balról),
mellette Tóth József diakónus, Szűcs Sándor, Elekes József,
ifj. Szabó Mihály és Borzási István lp-ok.

Kettős ünnepélyre gyűlt össze június 18-án a bihari körzet, a vendégekkel együtt Paptamásiban. Reggel Szűcs Sándor volt lelkipásztorunk buzdított imára az Ef 4:11-16 versek alapján: hálát adtunk az elhívásért és kértük Urunkat, hogy erősítsen meg és hívjon másokat is a szolgálatra. Szövetségünk elnöke Borzási István testvér az 1Sám 2:12-26 igék alapján bemutatta a szolgálathoz való hozzáállás lehetőségeit: „nem hamisítással, hanem valósággal, nem bűnös étellel, hanem lelki tisztasággal”. Ezt követően új lelkipásztorunk **Albert István Zsolt** röviden elmondta életrajzát, majd a

kirendelő bizottság – Borzási István, Szabó Mihály, Elekes József, Szűcs Sándor, Tóth József és Kovács Gyula – imádkozott az új lelkipásztoráért. Búcsúzó és köszöntő szolgálatok következtek a vajdahunyadi, bihari körzetek és a kirendelő bizottság részéről.

A délutáni bemerítési ünnepélyünket (9. oldalon) Balla Frigyes és Juhász Kálmán testvérek imáival zártuk be, szívünkben hálával az új lelkipásztorért és a fehér ruhásokért és reménységgel a bihari körzet jövőjéért és megújulásáért.

ifj. Telegdi Imre

LELKIPÁSZTOR-BEIKTATÁS

Remetén

A remetei gyülekezet 70 tagot számlál, a körzet másik gyülekezete a gyantai 40-45 fős. Ez év tavaszától **Elekes József** testvér a körzet lelkipásztora.

A beiktatásra az egész országból jöttek vendégek, a bihari körzetből egy majd hetvenfős énekhar szolgált, küldöttség érkezett a társgyülekezetből, Gyantáról, Micskéről és Zilahról is. A faluból is szép számban eljöttek, a kicsinosított imaház megtelt pótszékekkel.

Az elsők között köszöntötte a gyülekezetet és az új szolgatársat Szigeti Ferenc református lelkipásztor.

Vass Gergely, az aradi gyülekezet lelkipásztora igehirdetésében az első jeruzsálemi keresztyén gyülekezet példáját idézte.

A helyi román baptista közösség lelkipásztora ószövetségi igével köszöntött: „Isten harcol értünk, ti nyugodtak legyetek”.

Szász Gyula testvér, a bihari körzet részéről az erejükben újra és újra megújuló sasokra, Isten folytonos megerősítő munkájára emlé-

keztetett és emlékezett.

A micskei gyülekezet vezetője, Tripó István, a kovász multiplikáló, megőrző hatását hozta példaként szolgálatában.

Tóth József testvér, a paptamási gyülekezet elöljárója azzal tanácsolta a körzetet, hogy mindenkor tegyék meg a maguk részét.

Elekes Sámuel testvér és bátya, a zilahi körzetből a támogató és őszinte ima fontosságát hozta a gyülekezet elé, „vigyázzatok és imádkozzatok” – idézte.

Köteles testvér Gyantáról frappánsan, tömören fogalmazott, idézett: „legeltesd!”

A beiktatási ünnepségen Szövetségünk Kovács Gyula lelkipásztor képviselte. Üzenetében így óvta a beiktatott lelkipásztort: „Vigyázz magadra, egészségre és a nyájra!”.

Végül Elekes testvér elmondta, hogy minden remetei és gyantai testvér barátja akar lenni... Népes, ám mégis családi ünnepünk volt. Isten áldását kívánjuk a beiktatott pásztornak.

ifj. Elekes József

DIAKÓNUS-AVATÁS

Zilahon

Diakónusavatás volt Zilahon, június 11-én. **Elekes Sámuel** testvért (fotónkon) avatta diakónusává a gyülekezet. Az ünnepélyes alkalmon igét hirdetett id. Veress Ernő lp. a Sám 2:18 alapján, „Sámuel pedig végezte szolgálatát az Úr előtt”, majd testvérünk elmondta az életrajzát. Vass Gergely lp. igei üzenetében a diakónusi szolgálat bibliai alapjaira mutatott rá. Ezt követte az ünnepélyes felavatás és kézzel történő imádkozás. A köszöntések és a délutáni alkalmi szolgálatok áldásos és felejthetetlen ünnepet jelentettek a zilahi gyülekezetnek. – **Budai Lajos lp.**

Elekes József (középen) beiktatásán:
Kovács Gyula lp. (balról), Lőcse Sándor diakónus Remetéről,
Köteles Sándor diakónus Gyantáról és Dr. Vass Gergely lp.

KÖSZÖNJÜK

A beszercei imaház-építés támogatói

Pósalaka 40 (új lej), Fenes 200, Kiskapus 500, Szalárd 1,000, Avasújváros 100, Kőszegremete 143, Varsolc 100, Püspöki 125, Ipp 460, Ürmös 120, Erdőszentgyörgy 60, Héderfája 50, Körösújlak 80, Szentegyháza 150, Szamosújvár 200, Szalonta 200, Bölön 150, Bályok 230, Szer 60, Perecsen 1,000, Kémer 700, Koltó 350, Marosvásárhely 150, Gernyeszeg 70, Szászrégen 50, Pürkerecz 80, Lóna 500, Széplak 400, Arad 1 250, Kolozsvár 1,000, Mihályfalva 500, Margitta 400, Vargyas 50, Szentábrahám - Gagy 100, Balla 1,000, Goroszló 500, Angyalkút 500, Bánffyhunad 75, Nagyvárad 1 2.300, Temesvár 500, Diószeg 160, Bihar 370, Négerfalva 100, Bagos 500, Szilágysomlyó 400, Székelykeresztúr 40, Senterzsébet 25, Kovászna 120, Lupény 300, Hadad-Nádasd 500, Csernáton 150, Torda 220, Aranyosegerbegy 70, Déva 150, Sepsiszentgyörgy 270, Ráton 150, Nagyfalva 600.

Köszönjük a Teológia támogatását

Lázár Olivér - Nagyvárad (élelem), a szatmárnémeti gyülekezet női köre (élelem), Tódor Erzsébet, Nagyvárad (100 új lej).

Fülöp Lajos gondnok

SEGÍTSÜNK!

Irgalmas lelkület

A mikor ez a téma volt egy vasárnap délután, készülődtem, elmélkedtem ezen és rájöttem, hogy mennyire hasonlítok a példázatbeli paphoz, aki elkerülte a bajba jutott embert, valószínű azért, mert sietett az összeöveteli helyre, a szolgálatába. Sokszor találok „megfelelő kifogásokat”, amikor segítségre szoruló embert látok. Nem indul meg a szívem könyörületességre, nem tudok a másik ember bajával azonosulni. Imádkoztam, hogy Isten adjon nekem könyörületes, irgalmas szívet.

És akkor elbeszélgettem Gere Piroskával (fotónkon), akiről már beszámol-

tunk a Szeretemben, mivel fia, Szabolcs komoly vese-problémákkal küszködik és Budapesten kellene tovább gyógyíttatni. Elgondolkodtatott a beszámolója és mindjárt imám jutott eszembe: nem volt semmi kétségem afelől, hogy segítsék-e. Csak az a gond, hogy az én segítségem csepp a tengerben, és nekem nincs olyan lehetőségem, mint az irgalmas samaritánusnak, ezért kérdezősködtem lelkipásztortól is: „Hogy vannak lelkileg, ő hogyan látja a család megsegítését?”. Így jutottam ide, hogy írjak baptista nagy közösségünknek, hogy gyakoroljuk a segítségüket, legyünk irgalmas szívűek és így tapasztaljuk meg a Hegyi Beszédben Jézus által felkínált boldogságot.

Szűcs Sándor lp., Szatmárnémeti

Hibaigazítás

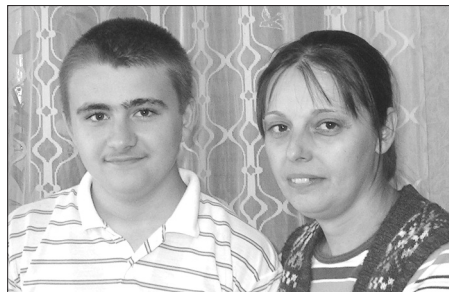
Elnézést kérünk a székelyhídi magyar baptista gyülekezettől, a Szeret 2006. júliusi számának 3. oldalán közölt tudósításban a következő mondat nem rájuk vonatkozik: „Elhangzott azon felhívás is, hogy imádkozzunk a székelyudvarhelyi, székelyföldi és székelyhídi extrém karizmatikus megnyilvánulások okozta állapotok tisztulásáért”.

Vass Gergely

Az Ifjúsági Szövetség új honlapja:

www.romabisz.ro

Bálint Benjámin, Romabisz, gazd.titkar

Kérjük szépen, akik Gere Szabolcs magyarországi gyógykezelését szeretnék támogatni, a Román Kereskedelmi Bank (BCR) margittai kirendeltségének RO49RNCB0035022178540002 (lej), illetve a RO76RNCB0035022178540001 (euró) számlaszámára juttassák el adományaikat! (A szerk.)

HIRDETÉSEK

A VISZ konferenciát szervez vasárnapi iskolai tanítóknak „A tanító szerepe a gyermek lelki fejlődésében” témával.

Időpont: szeptember 9., 10-17 óra.

Helyszín: K-vári magyar bapt. imaház.

Előadók: Balla Annamária és Kovács József.

Résztvételi díj 10 (új) lej lesz.

(Kérjük a gyülekezeteket, támogassák a tanítók útiköltségét, résztvételi díját!).

Szeretettel hívjuk és várjuk a tanítókat!

Lesz kávé, kalács és ebéd, hasonlóan vasárnapi iskolai anyag bemutatása és árusítása, valamint csoportbeszélgetés és friss ötletek a tanításhoz, amelyek hasznosak tanévkezdéskor.

Bálint Pálné Ibolya

Május 6-án ifj. Balogh Ferenc (Bihar) és Jakó Tímea (Paptamási) Isten és ember előtt örök hűséget fogadott egymásnak. A nagyszülők, **id. Balogh Ferenc és Irénke** (a lenti fotón) épp ezen a napon, 50 évvel ezelőtt kötöttek házasságot. Ezen alkalomból, a vacsora során Elekes József ügyintéző lelkipásztor és a család köszöntötte a 128. és 71. Zsoltárral őket.

Vince János és Irma június 4-én ünnepelte házasságkötésének 50. évfordulóját. A hosszú közös úton a nehézségek ellenére is megőrizték a derűt, életük példavértékű. Házasságukat Isten két lánnyal és négy unokával áldotta meg. A családi otthonban, és a gyülekezetben is megemlékeztünk erről. A helyi lelkipásztor a Lk 16,6/b-vel köszöntötte őket: „Vedd a te írásodat és hamar írd ötvenet”. Urunk, akinek híven szolgáltak egész életükben, áldja és örizzze őket továbbra is! *Bálint Pál*

Misszionáriusként Mozambikban

Papp Szilvia bizonyágtétele

Egy magyarországi gyülekezetben jártunk vendégségben, a múlt évben, ahol az összeövetel végén felolvasták Papp Szilvia (a mellékelt fotón) missziós beszámolóját, közben képeket is vetítettek munkásságáról. Mindez felkeltette az érdeklődésem, milyen jó lenne többet is megtudni Szilviáról. Aztán az idén, május első napjaiban, amikor részt vehettem Budapesten az Európai Baptista Misszió konferenciáján, nem akartam hinni a szememnek, hogy ő is megjelent. Még jobban örvendtem, amikor szót is kapott. Bizonyágtétele alatt jegyzeteltem, ami alapján szeretném bemutatni őt az olvasóknak.

Orgonaművésznek tanult – Magyarországon és Németországban, majd Budapesten, az egyházzenei tanfolyamokon tanított. Családjában, egyházában nagy meglepetést okozott külmissziós szándékával.

Szinte gyerekkorban volt a megtérése. Nem sokkal ezután találkozott Füredi Kamilla magyar misszionáriussal. Még emlékszik az akkor vetített diaképekre, a missziómező szégyeire, a Kamilla által felkeresett emberek örömeire. Sokáig fülében csengett: „kevesen engednek a külmisszióra való elhívásnak”. Úgy gondolta, hogy ő nem alkalmas ilyen munkára, hisz nehezen szólal meg, és az anyagi háttérrel nem képes előállítani. Kiderült, hogy ezeken Isten nem akad el. Neki mondott imában igent, és úgy vélte, talán a férjhezmenetele után bekövetkezik.

Készítések a misszióra

Miután az orgonaszakon befejezte tanulmányait kérte Isten vezetését. Akkortájt egy igehirdetésen azt hallotta, hogy Isten embereket hív szolgálatába. Újabb készítés volt ez a teljes idejű munkára. Mások tudta nélkül kérte Istent, mutassa meg konkrétan, mi a tennivalója ennek érdekében. Szülei csak annyit tudtak, hogy a misszionáriusi munka érdekli a lányukat. Szilvia Istentől kért valakit, hogy világosítsa fel. Egy lelkipásztor érkezett ekkor a gyülekezetükbe, aki olyan embereket keresett, akik ké-

szek elmenni a misszióba. Így került kapcsolatba az Európai Baptista Misszióval. A vendég segített az ország megválasztásában is.

Sok kérdés vetődött fel benne, szinte a kételkedésig: vajon ez Isten akarata számára? Aztán a „nyitott kapuk”, az EBM-mel való beszélgetések és igeversek meggyőzték.

Indulás Mozambikba

Mégis nehéz volt itt hagyni a foglalkozását, családját, gyülekezetét. A felkészítő konferencián sok mindent megtanult, mégis úgy érezte, hogy mindez kevés. Így hát félelmekkel indult el Mozambikba. A hosszú úton Isten oltalmazta. Érkezéskor kedvesen fogadták, viszont a nyelvüket csak minimálisan beszélte, és a munka dőcögve indult.

A Dondo-i lelkész először az óvodásokkal való foglalkozást látta alkalmasnak Szilviának, de hamarosan a fiatalokkal is elkezdte a munkát: zenei írás-olvasást tanított és zongorázást, ami viszont nagyon nehezen ment. Hozzávetőlegesen fél év múlva mégis jól beindult és a fiatalok már örömmel énekeltek.

Szilvia szállásához közel van egy roppant szegény negyed, ahol vízvezeték, villanyáram nélkül élnek az emberek, de munkahelyük se nincs. Ha kevés pénzre szert tesznek azt szeszesitalra költik. A férfiak többnejűségben élnek. Az árván felnövő gyermekek nem ismerik szüleiket, kolera, malária és az alultápláltság

kínozza őket. Szilvia engedélyt kért a pásztorától, hogy ezeket a gyermekeket taníthassa először zenére, majd hívja el a gyülekezetbe őket. Sok gyermek jelentkezett a foglakozásra.

Továbbra is akadályok

Közben rengeteg nehézség adódott. Kitartóan kellett hívnia a gyermekeket a gyakorlásra. Valakinek hoznia kellett a szintetizátort az említett szegény negyedbe. Olykor termet is kellett cserélniük. A résztvevők száma a felére esett, mégis maradt 10-12 gyermek. Ők rendszeresen járnak, ügyesen zongoráznak, és örömmel tanulják az énekeket, szombatonként bibliai tanítást kapnak. Érdekli őket a bibliai történetek, mert odáig sohasem hallották, és nem tudják, miként fog folytatódni. Kaptak egy portugál videó kazettát Jézus életéről. Több mint 300 személy jött el megnézni, köztük felnőttek is, ezért újból szeretnék levetíteni.

Miután Szilvia visszamegy oda, a fiatalokat kívánja segíteni a kórházmisszióban. Egy misszionárius házaspár kérte, hogy tanítson Istent dicsőítő zenét az intézetükben. Ők, meg a család is ahol lakik igazi hívők, akik szellemi szülőkként támogatják.

Bizonyágtétele végén Szilvia elmondta: nagyon hálás Istennek, hogy az EBM, és a Magyar Baptista Egyház is támogatja a munkáját.

Lejegyezte: Vass Gergely

Szeretet - A romániai magyar baptisták lapja.

Alapítási év: 1921. Kiadja a ROMÁNIAI MAGYAR BAPTISTA GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE

410050 ORADEA, Berthelot u. 5. Tel.: +40-259-415 424 Fax.: +40-259-406 782 E-mail: rmbisz@rdlink.ro

Elnök: BORZÁSI ISTVÁN. Felelős szerkesztő: dr. Vass Gergely. Szerkesztők: Antal Ferenc, Szilágyi László.

Szerkesztőség: 410050 ORADEA, Str.: Gen. H. M. Berthelot 5, ROMANIA Tel.: +40-259-418 221 E-mail: szeretet@rdlink.ro

A lap internetes változata a következő címen olvasható: www.rmbgysz.home.ro; www.magyarbaptista.com

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a kéziratokat szükség szerint átdolgozza.

Nyomtatás: Imprimeria de Vest, Oradea. A lap megjelenik havonta. ISSN 1223-4605

Szárdisz

Utazásunk végén a Lycus folyó környékén épült városokat kerestük fel. Törökországnak ebben a délnyugati részében számos – bibliai és történelmi szempontból fontos – archeológiai színhelyt is meglátogattunk, mint pl. Hierápolis, Milétusz, Dydimá. Volt látnivaló bőven mindenhol, viszont sorozatunk a hét kisázsiai gyülekezetre koncentrál, következzen tehát a még hátralevő három.

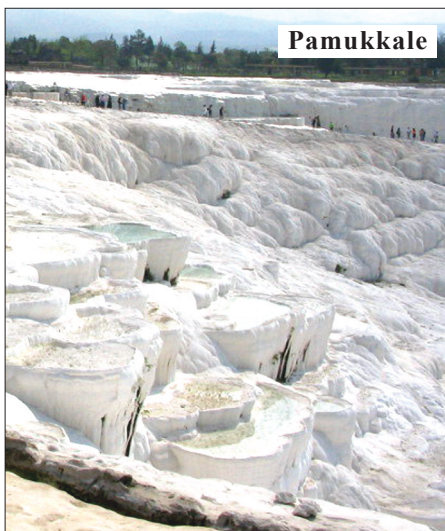
Szárdisz

Az ókori lydiai királyság fővárosa volt, Croesus-nak, a dinasztia utolsó királyának felbecsülhetetlen gazdagsága tette híressé a várost. Szárdiszban öntötték az első arany pénzérméket. Büszkéek voltak gazdagságukra, úgy gondolták, hogy megerősített városfalaik, bevehetetlenek, ám erre a történelem kétszer is rácsáfol. Először Cyrus-nak sikerült bevennie a várost Kr.e. 549-ben, majd Nagy Antiochius-nak Kr. e. 218-ban. Mind a két esetben az örök éberségének hiánya okozta a veszedelmet. Nem véletlen, hogy az Úrtól való üzenet vigyázásra és éberségre szólítja fel a gyülekezet tagjait.

A város lakói nem tanultak a történelemből, miután a város felépült, újra abban a hamis bizonyosságban éltek, hogy városuk lerombolhatatlan. Időszámításunk után 17-ben egy földrengés jóvátehetetlen károkat okozott a város épületeiben. Tibériusz császár segítségével újjáépítették, de dicsősége többé már nem lett a régi.

Szárdiszban a kiásott épületek közül az Artemisz-templom a leglátványosabb. Az eredeti szentélyt és oltárt a Kr.e. 5. sz.-ban kezdték el építeni, majd folytatták a 3. illetve 2. században, de soha nem fejezték be teljesen. A szárdiszi Akropolisz egy hegy csúcsára épült, ennek ellenére mégis kétszer lerombol-

ták. Úgy tűnik, a város bukásának az oka a gyülekezet bukását is okozhatja. Ezért figyelmezteti őket Jézus: „*Az a neved, hogy élsz, és halott vagy*”. A közösség életében a látszat és valóság között nagy volt a különbség (ami sokszor félrevezető). Sikeres gyülekezetnek látszottak, tisztelték és csodálták őket, valójában élettelen, önmagával megelégedett (névleges) keresztyének voltak. A befejezetlen Artemisz-templom helyzete is tükröződött a gyülekezet életében. Az Úr elítéli ezt a világból átvett magatartást, amikor így szól a gyülekezethez: „*Nem találtam a te cselekedeteidet Isten előtt teljeseeknek*”, és a történelem eseményeire utalva így figyelmeztet:

Pamukkale

tet: „*Hogyha tehát nem vigyázol, elmegyek hozzád, mint a tolvaj, és nem tudod, mely órában megyek hozzád*”.

Azok a kevesek, akik nem fertőztették meg ruháikat a világ szennyeivel, Krisztussal fognak járni fehérben (Mt17:2), tisztaságban és szentségben (Jel 7:14). Azoknak nevét nem törli ki az életnek könyvéből (2Móz 32:32, Zsolt 69:28, Dán 12:1, Fil 4:2, Jel 20:15).

Filadelfia

Szárdisztól délkeletre, 35 km távolságra található Filadelfia. Ez egy sokkal fiatalabb város, melyet Pergamon királya Attalus II. épített, testvére Eumens számára, Kr.e. 140-ben. A város a Philadelphus nevet kapta, melynek jelentése „testvéri szeretet”. Attalus célja az volt, hogy a hellén gondolkodást és kultúrát terjessze, ezért később a város a „Keletkapuja” elnevezést is kapta. Nem véletlen, hogy a gyülekezet Úra, az evangélium jövőjére gondolva, így fogalmaz: „*Adtam elődbe egy nyitott ajtót*”.

Attalus II. halála után a város a római birodalom része lett, kulturális és tudományos központtá fejlődött, „Kis Athén”-nek is nevezték.

A város prosperitását a kereskedelem biztosította, ehhez hozzájárult a szőlő és a bortermelés. Bár a város Dionüosz-nak, a bor istene imádatának egyik központja volt, benne más isteneknek is építettek templomot. A római birodalom idején nagyszámú zsidó közösség is élt itt. A földrengések miatt, akárcsak Szárdisz, Kr. u. 17-ben Filadelfia komolyan megrongálódott. A gyakori földrengések olyan félelmet okoztak a város lakóinak, hogy azok szívesebben laktak mezei

Bibliai helyek Törökországban

(folytatás az előző oldalról)

Filadelfia

kunyhókban, hogysem a városban a saját lakásaikban. A 17-ben történt földrengés után Tiberius császár segített a város újjáépítésében, amit „Új Cézareának is nevezték. Vespasian császár (70-79) felesége nevét, azaz a „Flávia” nevet adta a városnak.

A Biblia nem említi a filadelfiai gyülekezet alapítását. A hagyomány szerint Lucius, Pál rokona alapította, vagy Demetriusz, akit János küldött oda. Mint Szmirna, ez a gyülekezet is hűségért többnyire dicséretet kap az Úrtól. Mind a két gyülekezet állhatatos maradt, bár szegények és gyengék voltak, a zsidók részéről üldöztetést is el kellett szenvedniük. Jézus biztosította őket: „*Nálam vannak a Dávid kulcsai*”. Arra kérte a gyülekezet tagjait, tartsák meg azt, ami náluk van, hogy senki el ne vegye jutalmukat. A kicsiny közösség azt az ígéretet is kapta: „*Aki győz, oszloppá teszem azt, az én Istenemnek templomában ... és felirom Ő reá az én Istenemnek nevét, ... és az én Új nevemet*”. Nincs ennél nagyobb megtiszteltetés.

Laodicea

Filadelfiától délkeletre, körülbelül 60 km távolságra, három jelentős város épült a Lycus folyó mentén. Az északi oldalon Hieropolis, a délin pedig egymástól 15 km távolságra Laodicea és Kolossé. A római birodalom idején Laodicea lett Frígia leggazdagabb városa. Ezt az is bizonyítja, hogy amikor Kr.u. 60-ban egy földrengés tönkretette, a város lakói visszautasították a császár segítségét, saját erejükből építették fel a lerombolódott várost. Kiválósága és gazdagsága földrajzi elhelyezésnek is köszönhető. Laodicea Keletet kötötte

össze Nyugattal. A keletről (Szíria, Arábia, India, Kína) érkező kereskedők és karavánok a városon keresztül utazva jutottak el az efézusi kikötőig, hogy aztán kapcsolatba kerüljenek a nyugati világgal. A kereskedelem mellett a város híres volt az öltözetek és szőnyegek gyártásáról (a gyapjút a vidéken nevelt fekete juhok adták), és a különböző gyógyszerek előállításáról (különösen híres volt a szemkenőcs, melyet egy frígiai növényből állítottak elő).

A legtöbb turista ma a Laodiceához közeli *Pamukkale*-t keresi fel (a név jelentése: **Gyapjú kastély**). Itt egy forrásból 35 fokos víz folyik, amely sok kalciumot, szén-dioxidot, alumíniumot, ként tartalmaz és radioaktív hatása is van. A 2-300 m magas hegyoldalt, több száz méter szélességben, csillogó fehér színben kicsapódott mészs és gipszlerakódás borítja (fotó az előző oldalon). Ez Törökország egyik legérdekesebb természeti képződménye, ami valószínű, hogy a bibliai időkben is vonzotta az arra járókat. A forrás vize forró amint feltör a földből, de langyossá válik a várost elérve. Tehát az Úrtól kapott üzenetben a *langyos* állapot, s annak elitélése érthető volt a gyülekezet tagjainak.

A gyülekezetet valószínű Epafrász alapította (Kol 1:7, 4:13). A Kolosséiakhoz írt levelében Pál kéri, hogy olvassák el a laodiceai gyülekezetben is (Kol 4:16). Az idézett vers alapján úgy tűnik, Pál a laodiceabeli gyülekezetnek is írt levelet, de azt a kutatók még nem találták meg. Vannak akik úgy gondolják, az Efézusnak írt levélről beszél itt Pál, ami azonban nem bizonyítható.

A gyülekezet önmagával megelégedett. Ezért a levélben az Úr – tekintettel a város és a környék adottságaira – figyelmezteti a tagokat, hogy csak az adhat igazi gazdagságot, akinél van „*az Isten teremtésének kezdete*”, és fehér ruhákat (a fekete gyapjú helyett, amire ők olyan büszkék voltak), valamint szemgyógyító írt szellemi vakságukra. A kirekesztett Krisztus az ajtó előtt zörget, várja, hogy behívják (20. v). A felkínált vacsora a közösség kifejezője, ahogy ezt az emmausi tanítványok is megtapasztalták. Annak a gyülekezetnek, amely kiérdemelte a legkeményebb dorgálást, az Úr a legnagyobb ígéretet adta: együtt uralkodhat Vele (21. v).

Zárószó

A hét kisázsiai gyülekezet, mivel különböző volt a helyzetük, más-más üzenetet kapott az Úrtól. Az intés, a tanács és az ígéret a „minden idők” gyülekezetének küldött krisztusi üzenet. A szeretet (Efézus), a szenvedés (Szmirna), az igazság (Pergamon), a szentség (Tiatíra), a valóságos hit (Szárdisz), a lehetőség (Filadelfia), az odaszánás (Laodicea) ajándékok és elvárások a gyülekezet Urától. Bennem, hogy az Úr kegyelméből megadatott látni az archeológiai színhelyeket, a levelek tartalma különös hangsúlyt kapott. Ha nem is lehet része mindenkinek ilyen élményben, de olvasva a megfelelő bibliai részeket, igazak Krisztusnak a szavai: „*Akinek van füle hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek*”.

Gergely István

Laodicea